

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 538/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] zastúpenej obchodnou spoločnosťou AK STEHURA & partners, s. r. o., Fraňa Kráľa 2080, Čadca, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Celestín Stehura, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 92/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta

porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 92/2012 (ďalej aj „namietané konanie“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla, že 4. mája 2012 na okresnom súde podala žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Odporcami sú neznámi vlastníci, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom. Sťažovateľka ďalej uviedla:

„V konaní bolo vykonané za celé obdobie iba jedno pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok. OS Žilina moje návrhy na vykonanie dôkazov a to výsluch svedkov nevykonala, hoc tieto som už uvádzala vo svojom návrhu. KS Žilina uznesením 5Co/349/2013 zo dňa 25.4.2014 rozhodol tak, že predmetný rozsudok OS Žilina zrušil a to i s poukazom na nevykonané dôkazy, ktoré som navrhovala. OS Žilina od zrušujúceho rozhodnutia KS Žilina nevykonala žiaden procesný úkon a ani nevytýčil pojednávanie a to viac ako 2 roky...

OS Žilina od zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom bol uvedený jednoznačný pokyn a to vykonať mnou navrhnuté dôkazy – výsluch svedkov nevykonala žiaden úkon a ani vo veci nevytýčil pojednávanie. Svedkov, ktorých som navrhovala, som označila určito už vo svojom návrhu na začatie konania. Po zrušujúcom uznesení KS Žilina okresný nebol schopný za viac ako 2 roky vytýčiť pojednávanie, resp. vykonať procesný úkon smerujúci k rýchlemu a efektívnemu rozhodnutiu vo veci samej. Taktiež uvádzam, že niektorí svedkovia sú vo vyššom veku a vykonanie dôkazu – ich výsluch môže byť v budúcnosti znemožnený.

Predmetný spor nie je skutkovo a právne náročný a nepresahuje bežnú agendu súdov v SR a navyše v geografickej oblasti Kysuce vzhľadom na rozdrobenosť a neusporiadanosť pozemkového vlastníctva ide o pomerne častú agendu tunajších súdov.

Podotýkam tiež, že účastníkmi konania som iba ja navrhovateľka právne zastúpená a odporcovia 1./-5./ ako neznámi vlastníci zastúpení Slovenským pozemkovým fondom. V uvedenom prípade sa teda nejedná ani o náročnosť s ohľadom na účastníkov konania, nakoľko nepredpokladajú sa v tomto prípade problémy s doručovaním a pod.

Ja – sťažovateľka som neprispela žiadnym závažným spôsobom k dĺžke trvania sporu, už v návrhu som označila dôkazy, ktoré chcem vykonať, na pojednávaní som sa zúčastnila spolu so svojim právnym zástupcom...

Žiadam preto, aby Ústavný súd SR mi priznal aj primerané finančné zadostučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy. Myslím si, že za primerané finančné zadostučinenie možno považovať sumu 4.000,- eur a to hlavne z dôvodu, že nečinnosťou súdu nemám možnosť vykonávať svoje procesné práva a realizovať svoje základné právo na súdnu ochranu. Poukazujem aj na to, že ja – navrhovateľka hospodárim na predmetných žalovaných parcelách, vynakladám nemalé finančné prostriedky na ich obhospodarovanie, no za ich obhospodarovanie zo strany príslušných štátnych organizácií nedostávam žiadne dotácie, nakoľko nie je vyriešená otázka vlastníctva. Bez ohľadu na rozhodnutie súdu, som vychádzala zo skutočnosti pri podávaní návrhu, že Slovenská republika je demokratický a právny štát a teda, že rozhodne o mojej veci v primeranej lehote. Z tohto dôvodu si myslím, že uvedená suma 4.000,- eur bude primeraná konkrétnym okolnostiam prípadu.

Taktiež žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol aj o náhrade trov právneho zastúpenia, ktoré nech je povinný zaplatiť Okresný súd v Žiline.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1./ Základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upraveného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod spisovou značkou 2C/92/2012 bolo porušené.

2./ Okresnému súdu v Žiline prikazuje, aby v konaní vedenom pod spisovou značkou 2C/92/2012 konal bez zbytočných prietahov.

3./ [REDAKOVANÉ]... priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 4.000,-€ /slovom štyritisíc eur/, ktoré je Okresný súd v Žiline povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4./ Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ]... aj všetky trovy tohto konania v sume 355,73,- € /slovom tristotridsaťjeden eur a dvanásť centov/, na účet jeho právneho zástupcu AK STEHURA & partners, s.r.o., Fraňa Kráľa 2080, 02201 Čadca do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 92/2012.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, IV. ÚS 499/2013) je aj právny názor, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia označených práv.

Ústavný súd považuje podanie sťažnosti na prieťahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 278/04, II. ÚS 28/2014). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní

potvrďuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 120 ods. 7 citovaného zákona].

Sťažovateľka v čase podania sťažnosti ústavnému súdu ničím nepreukázala, že by v napadnutom konaní podala sťažnosť predsedovi okresného súdu.

Sťažovateľka, hoci je kvalifikovane právne zastúpená, sťažnosť na prieťahy v konaní nepodala a ani netvrdí, že ju nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodíť ani z obsahu jej sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04, II. ÚS 374/2014), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznanú jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jej sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015